

бізнес-процесів та підвищення ефективності використання ресурсів відбувається одночасно із формуванням інноваційної культури, яка стимулює створення нових ідей, підтримує експериментування та сприяє безперервному вдосконаленню діяльності [2].

Не менш важливим є вдосконалення системи управління знаннями, що передбачає створення умов для накопичення, обміну й ефективного використання знань у межах підприємства для сприяння підвищенню інтелектуального потенціалу підприємства та забезпечення її здатності до інноваційного розвитку. Паралельно з цим необхідно забезпечити інтеграцію цифрових технологій у всі основні бізнес-процеси для підвищення прозорості діяльності, покращення якості управлінських рішень та підтримування доступу до актуальної інформації в режимі реального часу.

Література

1. Гречко А., Очеретяна О. Дослідження еволюції наукової думки в аспектах визначення сутності поняття «сталий розвиток підприємства». Підприємництво та інновації. 2020. Вип. 15. С. 37–41.
2. Юринець З., Стрільчук Р., Ковпак А. Масштабування бізнесу як чинник економічного зростання підприємства. Економіка та суспільство. 2026. № 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-3>

УДК 005.21:004.738.5

Сардига А. А., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ПВНЗ «Європейський університет», м. Київ, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІТ-КОМПАНІЙ ЯК ІМПЕРАТИВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується посиленням глобальної турбулентності, цифровою трансформацією та зростанням вимог до сталого розвитку. В цих умовах ІТ-компанії виступають не лише драйвером технологічних змін, а й ключовим елементом забезпечення резильєнтності національних економік. Як зазначають І. М. Дашко та Л. В. Михайліченко,

цифрові технології, що є основою цифрової економіки, істотно впливають на якість життя громадян та забезпечують економічне зростання країни [1]. Відповідно, стратегічне управління розвитком ІТ-компаній набуває статусу імперативу, оскільки дозволяє інтегрувати цілі сталого розвитку та адаптивність до зовнішніх шоків.

Українська ІТ-індустрія, попри виклики війни, демонструє вражаючу стійкість. Згідно з дослідженням ІТ Research Ukraine 2023, кількість фахівців в індустрії налічує 307 600 осіб, з яких 242 000 працюють в Україні. Частка ІТ у ВВП країни становить 4,9%, а наймання одного фахівця створює 2,7 робочих місця в суміжних галузях [2]. Водночас стагнація експорту послуг у 2023 році (6,7–7,1 млрд дол. США) свідчить про необхідність перегляду управлінських підходів в умовах глобальної нестабільності.

У контексті цифровізації стратегічне управління слід розуміти як процес, спрямований на створення можливостей для повного використання потенціалу та забезпечення конкурентоспроможності з використанням цифрових технологій [3]. Для ІТ-компаній ключовими характеристиками такої системи є цифрова інтеграція, динамічне управління даними, гнучкість та взаємодія з клієнтами. Аналіз глобального досвіду свідчить, що лідери (Google, Microsoft, Amazon, Apple) активно впроваджують методології Agile, Scrum та SAFe, а також інвестують у штучний інтелект та хмарні платформи [4]. До 2026 року світові інвестиції у цифрову трансформацію прогнозуються на рівні 3,4 трлн дол. США, а компанії, які зробили технології ядром діяльності, досягають зростання доходів на 52% [4].

Ефективність стратегічного управління вітчизняними ІТ-компаніями визначається здатністю менеджменту інтегрувати технологічні, організаційні та соціальні аспекти. Особливого значення набуває продуктова трансформація: досвід успішних проєктів (Grammarly, MacPaw, Ajax Systems) доводить, що перехід від аутсорсингу до власних рішень (SaaS, AI) є магістральним шляхом підвищення доданої вартості та мінімізації залежності від зовнішніх замовників. Паралельно з цим, стратегічна орієнтація на міжнародну експансію та відкриття представництв у країнах з низькими ризиками (Польща, США, Німеччина) виступає інструментом забезпечення операційної стабільності.

Війна суттєво трансформувала стратегічні пріоритети: на перший план вийшли забезпечення безперервності бізнесу (BCP), кібербезпека та збереження кадрового ядра. Стратегічне управління людським капіталом тепер охоплює підтримку мобілізованих співробітників (56% компаній) та активну

благодійність (93,6% фахівців), що зміцнює репутаційний капітал галузі [2]. Як зазначають І. І. Нагорна та В. Д. Корейба, система управління повинна відзначатися високим рівнем адаптивності [3], і саме воєнний стан змусив український ІТ-сектор реалізувати цю вимогу на практиці.

На основі проведеного аналізу визначено комплекс заходів для вдосконалення стратегічного управління в період повоєнного відновлення: прискорений перехід до продуктової моделі, поглиблення міжнародної кооперації, інвестування в розвиток нових кадрових ролей та залучення грантового фінансування (Horizon Europe, EIT NEI Initiative).

Отже, стратегічне управління розвитком ІТ-компаній в умовах глобальних викликів має виходити за межі суто технологічного планування. Лише комплексне поєднання цифрової інтеграції, міжнародної експансії, продуктової трансформації та ефективного управління талантами забезпечить вітчизняному ІТ-сектору статус ключового чинника повоєнного відновлення та економічного зростання країни.

Література

1. Дашко І. М., Михайліченко Л. В. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні та країнах ЄС. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. URL: <http://doi.org/10.32782/2307-2105.2024.7.30> (дата звернення: 19.04.2026).
2. Динаміка ІТ-індустрії під час війни: результати IT Research Ukraine 2023. URL: <https://itcluster.lviv.ua/dynamika-it-industriyi-pid-chas-vijny-rezultaty-it-research-ukraine-2023/> (дата звернення: 19.04.2026).
3. Нагорна І. І., Корейба В. Д. Вплив цифровізації на стратегічне управління розвитком підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 6. URL: <http://doi.org/10.32782/2307-2105.2024.6.47> (дата звернення: 19.04.2026).
4. Сардига А. Глобальний досвід стратегічного управління ІТ-компаніями: синтез міжнародних практик з українськими реаліями. *Економіка та суспільство*. 2025. № 74. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-90>. (дата звернення: 19.04.2026).